

KÄESOLEVA AASTA APRILLIKUUL ILMUB

ÕPETATUD EESTI SELTSI VÄLJAANDEL:

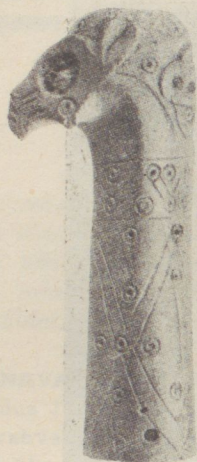
MUISTSE EESTI LINNUSED

1936.—1938. A. UURIMISTE TULEMUSED.

ASVA, IRU, PEEDU, KUUSALU, LÕHAVERE JA VARBOLA LINNUSE
KAEVAMISED JA LEIUD.

KIRJUTANUD: mag. R. INDREKO, mag. A. VASSAR, prof.
H. MOORA, mag. M. SCHMIEDEHELM, O. SAADRE ja mag. E. LAID.

TOIMETANUD PROF. H. MOORA

Linnupeaga luuese
Lõhaverre linnusest.

See suures kaustas (lehekülj, tekstipind ja pildid nagu sel lehel) ilmuv
koguteos võtab umbes

**150 leheküljel, enam kui 100 pildis ja 15 kuni
kuuevärvilises kaardis ja plaanis**

üldarusaadavalt, kuigi täie teadusliku kriitikaga kokku kõik, mis tähenda-
tud aastate töö meie muinasaja suurimate monumentide uurimisel on saa-
vutanud uut nende ehituse, leidude, sõjalise ja ühiskondliku tähtsuse kohta.

Teos ilmub seks eriti tellitud paksul paberil, osa pilte kunstrüki-
paberil. Kirjastus ja autorid on teinud kõik, et sellest raamatust saaks

**kõige ilusam väljaanne, mis seni ilmunud meie
muistse kultuuri üle.**

Õpetatud Eesti Selts taotleb selle väljaandega meie muistsete
linnuste uurimistööde tutvustamist võimalikult laiaadele ringkondadele.
Selleks, et seda kulukat iluväljaannet võimalikult odavasti võiks oman-
dada iga asjahuviline, on

**avatud ettetellimine kuni 25. märtsini 1939. a.
hinnaga kr. 4.50 eksemplar.**

Tavalisele müügile lastuna tuleks teos 2 korda kallim. Sellise kõrge
hinna tõttu ei trükita seda palju üle ettetellitavate eksemplaride arvu.

Ettetellimisel tuleb maksta vastav summa Õpetatud Eesti
Seltsi posti jooksvale arvele nr. 2451.

Ette tellida võib ka järelmaksuga, sellest postkaardiga Seltsile
telliija nime ja aadressi (selgesti!) äramärgimisega teatades, kuid sel juh-
tumil maksab eksemplar kr. 5.25.

Rauast nooleotsi Iru
linnusest.

Õ P E T A T U D E E S T I S E L T S , T A R T U S A I A 46.

Iru linnamägi.

ÕPETATUD EESTI SELTSI MUID VÄLJAANDEID.

ÕES-i KIRJAD.

Õpetatud Eesti Selts annab muu hulgas välja teaduslikku sarja „Kirjad“, mille köited üldarusaadaval kujul käsitlevad meie rahvuslikku omapära kõige lähemalt puudutavaid küsimusi. Autoriteks on vastava ala paremad tundjad, trükitehniliselt on väljaannete odava hinna kiuste püütud kõige paremat pakkuda. „Kirju“ on seni ilmunud neli köidet, ilmmas on viies.

I. VANAVARA VALLAST: Loo rits, O., Pühen-
dus Jakob Hurdale. — Loo rits, O., Eesti
rahvaluuleteaduse tänapäev. — Loo-
rits, O., Vanavara kultuuriloo teenis-
tus. — Tam pere, H., Laul jänese õh-
kamisest eesti rahvatraditsioonis ja kir-
janduses. — Tam pere, H., Lihaeit. —
Laugaste, E., Ööbiku laul. — Leich-
ter, K., Rahvaviiside korjamisest Eestis.
— Põldmäe, R., Tähelepanekuid täna-
päevaselt rahvaluule kogumismatkalt. —
Viidebaum, R. ja Loo rits, O., Eesti
rahvaluulekogude statistiline ülevaade. —
Loo rits, O., Meie rahvaluule trükkitoi-
metamise teelahkmed. 222 + (2) lk., Tartu,
1932.

Hind 3 kr. 50 s.

Jakob Hurda 25. surmapäevaks ilmus see rahvaluuleteaduslik koguteos, milles esitatakse väärtuslikke ülevaateid eesti rahvaluulekogumi-
se ja uurimise seniseist saavutustest ning tule-
vikuväljavaatetest, samuti uurimusi eesti rahva-
lauludest. Arvustaja A. Kurlents ütleb selle
teose kohta: „Akadeemiliste eriajakirjade sage-
da halli igavuse kõrval on rõõmustav kätte võtta
sellist meisterliku rahvapärasusega toimetatud,
ümberhaarava mitmekesisusega täidetud alma-
nahhi, kui on Õpetatud Eesti Seltsi Kirjade sarja
alustav rahvaluuleteaduslik koguteos „Vana-
vara vallast““ (E. Kirj. XXVI, lk. 413.)

II. RÄNK, G., PEIPSI KALASTUSEST. 135 pildi
ja 1 kaardiga. 216 lk., Tartu, 1934.

Hind 3 kr. 50 s.

See on suurim kalastusmonograafia, mis Lää-
nemeremaades sisevete kohta on ilmunud. Sel-

les on püütud lahendada kalastuskultuuri prob-
leemi ühenduses asustusprobleemiga ning sel-
gitatakse eesti ja vene kalastuskultuuri vahe-
kordi. Eriti tähtis on, et uurimine on läbi vii-
tud Lääne- ja Ida-Euroopa piiri peal, kus lääne
ja ida kultuurinähtused vastamisi satuvad.

III. KALEVISTE MAILT. Sisu: Eisen, M. J.,
Vikerkaar. — Anderson, W., „Kala-
mehe ja tema naise“ muinasjutu tõlke-
missi teisend aastast 1894. — Päss, E.,
Laulatus ja peiupoolne pulm Eesti-Inge-
ris. — Normann, E., Kurg kündmas
(5 kaardiga). — Põdras, L., Näiteid
rahvalaulude motiivistiku arenguteedest
(2 kaardiga). — Tam pere, H., Teksti-
muutusi eesti rahvalaulude ettekandmisel
(noodinäidetega). — Laugaste, E., Peo-
leo-laulu suhteist (2 kaardiga). — Põld-
mäe, R., Taevakäijad (1 kaardi ja 2 pil-
diga). — Erenberg, M., Kaldun eesti
keeles (1 kaardiga). — Viidebaum, R.,
Isaisad kohtus. — Ränk, G., Muhulaste
leedutuledest (4 pildiga). — Loo rits, O.,
Mulgimaa ohvrikohad (8 pildiga). 320 lk.,
Tartu, 1935.

Hind 3 kr. 50 s.

See „Kalevala“ sajandaks ilmunisaastaks väl-
jaantud koguteos sisaldab rea huvitavaid uuri-
musi eesti vanemalt ja nooremalt folkloristi-
delt. Nagu märgib arvustaja A. Sang E. Kirj.
XXIX, lk. 239 „on just folkloor — ja eriti meile,
eestlastele, — alaks, mille kaudu me suudame
tungida kõige ligemale oma rahvuse tõelisele
tuumale“.

**IV. FAEHLMANNI JA KREUTZWALDI KIRJA-
VAHETUS.** Trükki toimetanud M. Lepik.
219 lk. + 2 faksiimilet, Tartu, 1936.

Hind 4 kr.

See on teos, mis tõhusalt valgustab tähtsat
ajajärku meie rahvusliku ärkamise kujunemis-
loos. Raamat on trükkitoimetaja poolt varus-
tatud üksikasjaliste kommentaaridega. Teos on
kroonitud Raamatufondi 1937. a. auhinnaga.

V. RÄNK, G., SAAREMAA TALUEHITISED. Il-
mub lähemal ajal. Hind 4 kr. 50 s.

See töö on välja kasvanud püüdest näidata,
missuguses suhtes meie ehituskultuur on lääne-

poolsete Euroopa maadega ja millisel määral
Eesti mandri ehituskultuur on tunginud läände
välja. Saaremaa on selles mõttes väga sobiv
vaatlusala, et see ühelt poolt, olles meie lääneli-
semaid maakondi, võimaldab jälgida lääneku-
tuuri mõjusid, teiselt poolt aga on see oma iso-
leeritud asendi tõttu säilitanud palju seesugust,
mis mujalt Eestist on kadunud. Niiviisi on
Saaremaa Vana-Eesti ehituskultuuri uurimiseks
viljakamaid alasid üldse. Ränga „Saaremaa
taluehitised“ on teos, mis esmakordselt püüab
haarata moodsa ehitusuurimise nõuete koha-
selt ka ehitustehnilisi detaile, millel kultuuri-
ajaloolise uurimise seisukohalt on esmajärgu-
line tähtsus.

ÕES-i TOIMETUSED.

*Õpetatud Eesti Seltsi esimeses sarjas „Toimetused“ ilmunud teoseist on Seltsil veel
mõnevõrra tagavaras 2 suure väärtusega, kultuurilooliselt laialdast huvi väärivat välja-
annet:*

EESTI VANA KIRJAKEELE TEKSTIKOGUD.

GEORG MÜLLER'i jutlused (1600—1606). Trükki
toimetanud W. Reiman. Õpetatud Eesti
Seltsi Toim. XV. LIV + 314 lk. + 1 faks.,
Tartu, 1891.

Hind 4 kr.

See on esimene pikem alalhoidunud eesti-
keelne teos, millel on eriti suur tähtsus eesti
keele ajaloo selgitamisel. Peale selle on Mül-
leri jutluses palju väärtuslikke andmeid ka Eesti
ajaloo, eriti kirikuloo, kultuuri- ja kommete-aja-
loo valgustamiseks.

**JOACHIM ROSSIHNUISE LUTERI KATEKIS-
MUSE,** pühapäeva-evangeeliumide ja
-epistlite ning Jeesuse kannatamisloo
lõuna-eestikeelne tõlge. Ilmunud a. 1632,
uuesti trükki toimetanud W. Reiman.
Õpetatud Eesti Seltsi Toim. XIX. LIV +
XII + 273 lk., Tartu, 1898.

Hind 4 kr.

Rossihnius on oma teostega rajanud teatava
aluse nn. „tartumurdelisele kirikukeelele“, mida
kirikutes tarvitati lõunamurde aladel kohati
isegi XX sajandini.

Hinna ettetasumisel saadetakse tellijaile raamatud kuludeta kätte.

Õpetatud Eesti Seltsi posti jooksev arve nr. 2451.

Kasutades rahasaatmiseks jooksvat arvet, on postimaks esimeselt 10 kroonilt 6 senti, igalt
järgnevalt 10 kroonilt 1 sent.